

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji sektörü içerisinde akaryakıt sektörü önemli bir yere sahiptir. 2020 yılının Aralık ayı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) sektör raporuna göre, Ocak-Aralık 2020 döneminde yurt içi transit ve ihraç kayıtlı teslimler dâhil olmak üzere piyasaya 31,5 milyon ton akaryakıt teslim edilmiştir. Ülkemizin petrol ve petrol ürünleri ithalat gideri yaklaşık olarak 18 milyar dolar civarındadır. Sektör yaklaşık olarak 120 bin kişiye istihdam sağlamaktadır. Akaryakıt ürünleri ve akaryakıt dışındaki petrol ürünleri hem günlük yaşamda hem de sanayi sektöründe önem arz etmektedir. Ancak bu ürünlerin haksız kazanç temini amacıyla kayıt dışı bir şekilde satışı haksız rekabete neden olurken, önemli ölçüde devletin vergi kaybına da sebebiyet vermektedir. Sektördeki kayıt dışılıkla mücadele kapsamında yapılan yasal düzenlemeler ve uygulamalar bu sorunu önlemede yeterli olmamaktadır.

2013 yılında 5015 sayılı Petrol Yasası'nda yapılan değişiklikle "marker" uygulamasına geçilmiştir. Bu bağlamda kaçakçılık fiillerinin işlendiği tesislerde mahkeme kararıyla lisans iptal edilmesi uygulanmasına başlanmıştır. Ancak bu düzenleme soruna çözüm olmamıştır. Düzenleme sonrası lisans sahipleri "alış ve satışları kayıt dışı yapma, sahte belgelerle belgelendirme ya da istasyonlardaki ödeme kaydı cihazlara müdahale etme" gibi uygulamalara başvurmuşlardır. Mevcut düzenleme soruna kalıcı bir çözüm getirmemiştir. Bu bağlamda 2015 -2020 yılları arasında 397,8 milyon ton kaçak akaryakıt ürünü ele geçirilmiştir. Bununla birlikte, 2016-2018 yıllarında yapılan "Vurgun" kod adlı soruşturmada 10 dağıtıcı ve 181 bayilik lisansı sahibinin dolum ve satış bilgilerini manipüle ederek değiştirdikleri tespit edilmiştir. 2021 Ocak ayında ise kamuoyunda bilinen adıyla "Silici" kod adlı operasyon kapsamında 2 otomasyon şirketinin hizmet verdikleri akaryakıt istasyonlarının akaryakıt satış verilerini aylık ücret karşılığı bayideki otomasyon sistemine bağlı bilgisayar, telefon ve benzeri cihazlara kurdukları korsan bir program aracılığıyla sildikleri, verisi silinen akaryakıt miktarının 608 milyon litre olduğu, söz konusu olaya toplam 23 dağıtıcının ve 136 bayinin adının karışmış olduğu anlaşılmıştır.

Bir diğer operasyonda toplam 302 şirkette gerçekleştirilen denetimlerde elde edilen belgelere yönelik yapılan inceleme ve araştırmalar sonucunda akaryakıt dağıtım şirketleri tarafından bayiler aracılığıyla piyasaya bir yıl içerisinde 8,1 milyar TL'nin üzerinde sahte faturanın sürüldüğü belirlenmiştir. Düzenlenen sahte faturalar nedeniyle devletin 3,1 milyar TL üzerinde zarara uğratıldığı da tespit edilmiştir. 2015 ile 2020 yılları arasında petrol ve LPG

piyasasında faaliyette bulunan dağıtıcı ve bayi kategorisindeki 1.087 mükellef hakkında vergi incelemesi yapılmıştır. Bu inceleme neticesinde devletin 767,9 milyon TL matrah farkı üzerinden 257,6 milyon TL zarara uğratıldığı tespit edilmiştir. 2019 yılında yapılan denetim sonuçlarından hareketle yapılan çalışmada denetime tabi tutulan mükelleflerin yaklaşık yüzde 30'unun riskli olduğu ve riskli olduğu değerlendirilen 2.397 mükellefin 2019 yılı KDV matrahı toplamının 66 milyar TL olduğu ve yine bu riskli olduğu değerlendirilen istasyonlarda en az yüzde 30 oranında bir kayıt dışılığın olduğu öngörülmektedir.

Görüldüğü üzere, var olan düzenlemeler akaryakıt sektöründe kaçakçılığı ve kayıt dışılığı önlemede yetersiz kalmaktadır. Kaçak petrolün yanında sahte faturalar düzenlenmesi veya fatura düzenlenmemesi nedeniyle sektörde haksız rekabete yol açılmaktadır. Bunun sonucu olarak büyük bir vergi kaybı ortaya çıkmaktadır. Halihazırda yapılan operasyonlarda her gün yeni bir kaçakçılık ve kayıt dışılık olayıyla karşılaşmaktadır. Bu nedenle bu sektörde nitelikli bir çalışmanın yapılması bir gerekliliktir. Bu bağlamda; akaryakıt sektörünün geleceğini planlayarak uygun politik tercihlerin saptanması, var olan sorunların kapsamlı bir şekilde incelenmesi ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını arz ve teklif ederiz.

Sergin Taktir

Veli AĞBABA
Malatya M.V.

Tahsin Tarhan
Kocaeli Milletvekili

Levent GÖK
Ankara M.V.

Alpay Arıman
Mersin
Altın

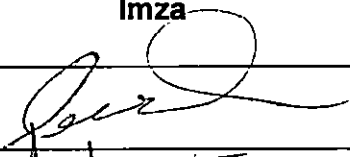
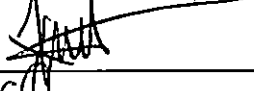
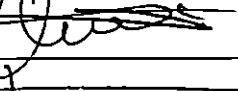
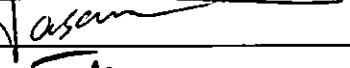
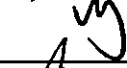
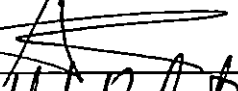
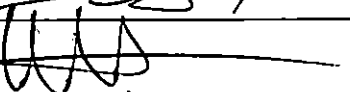
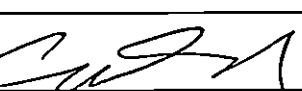
Cengiz Gökçel
Mersin M.V.

Yılmaz Kaya
Ankara M.V.
Utku Gökçel
Eskişehir M.V.

Gökhan ZEYBEK
İstanbul Milletvekili

İbrahim KAROĞLU
İst.
Y. Şubey

2539... Sayılı Meclis Araştırma Önergesi'nin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Servet İNSAL	Ankara Mu	
Murhayat Altay Kaymazlı	Bursa Mu	
Orhan Güner	Adana Milletvekili	
Ganire Taşcıer	Ankara Mu	
İRTAN KAPLAN	Gaziantep MV.	
Ayhan BAKUT	Adana Mu	
Mahir POLAT	İzmir Mu.	
SERA KADIOĞLU	İSTANBUL MV.	
A. Vehbi Bakırlioğlu	Manisa Mu	
KIZAS KARASU	Sivas MV	
Ahmet AKIN	Balıkesir Mu	
Abd Mahir BAŞARIR	Mersin Mu.	
Getin Osman BUDAN	Antalya Mu.	
Müzeyyen SEVİKİN	Adana Mu.	